

Zes redenen waarom energieopslag in Nederland (nog) niet van de grond komt:

1. Ontbreken van een nationaal doel en stimulering van opslag

De huidige groei van flexibiliteit, voor o.a. energieopslag, blijft nog ver achter. Extra sturing vanuit de overheid op flexibiliteit is noodzakelijk. Een nationaal doel voor flexibiliteit waarbij een subdoelstelling voor energieopslag wordt gemaakt, biedt de overheid, netbeheerders en de markt de gewenste duidelijkheid. De route naar het bovengenoemde nationale doel voor Flexibiliteit moet worden ingekleurd via o.a. een routekaart voor energieopslag. Een tendersysteem waarin energieopslag wordt meegenomen biedt vervolgens een instrument om te sturen op het nationale doel.

2. De transporttarieven van netbeheerders zijn veel hoger dan in de ons omringende landen.

De grootste blokkade voor grootschalige batterijen zijn de huidige transporttarieven in Nederland. Terwijl in Duitsland, België en Engeland batterijen al (gedeeltelijk) zijn vrijgesteld van transporttarieven, betalen batterijontwikkelaars in Nederland miljoenen per jaar aan transportkosten. Op dit moment is er geen sprake van een internationaal gelijk speelveld voor batterijen. ESNL pleit voor een structurele herziening waarbij batterijen geen transporttarief betalen indien zij met hun activiteiten het elektriciteitsnet niet in de weg zitten.

3. Het wettelijk kader voor energieopslag ontbreekt

Anno 2022 is energieopslag nog steeds niet opgenomen in de Nederlandse energiewetgeving. Zo is het nu onmogelijk om zon, wind en energieopslag achter één aansluiting te regelen, ook wel Cable Pooling met Opslag genoemd. Dit omdat 'energieopslag' nog niet is meegenomen in de wetgevingstekst rondom Cable Pooling. ESNL pleit ervoor dat in de Elektriciteitswet Cable Pooling met Opslag zo snel mogelijk wordt gerealiseerd.

4. Netbeheer: transparantie, investeringsbeslissingen en Non Firm ATO (NFA)

Op dit moment zijn netbeheerders (nog) niet volledig transparant over de voorwaarden waarop flexibiliteitsdiensten worden ingekocht bij opslagbedrijven. ESNL pleit voor het openbaar maken en harmoniseren van de voorwaarden waarop flexibiliteitsdiensten door regionale netbeheerders worden ingekocht. Verder deelt ESNL de conclusie uit het rapport "Onderzoek naar 'Right to Challenge' beheer elektriciteitsnet" waarin wordt gesteld dat de Elektriciteitswet moet worden aangepast zodat alternatieven voor netverzwaring worden opgenomen in de investeringsbeslissingen door netbeheerders.

De NFA moet zorgen dat batterijen zoveel mogelijk het elektriciteitsnet ondersteunen. ESNL ondersteunt dit gedachtegoed. Echter betekent de NFA letterlijk 'nul' transportrecht voor batterijen. Het gevaar hiervan is dat er beperkt interesse zal zijn vanuit financiers om batterijen te financieren omdat er geen zekerheid is over de inzet van de batterij. Duidelijke regels in de NFA zijn nodig over het minimum en maximum aantal uren waarbinnen de NFA geldig is.

5. Opslag van groene moleculen nog onrendabel

Bij moleculenopslag, zoals groene waterstof, groen gas of ammoniak, zijn het vooral de hoge investeringskosten die de businesscase lastig maakt. Dit terwijl een combinatie van batterijopslag (korte termijn) als H2-opslag (lange termijn) een belangrijke rol kan spelen bij het maximaal benutten van bestaande netcapaciteit. ESNL vraagt om een mogelijkheid te creëren dat vermeden kosten van netverzwaring toegerekend worden aan bijv. lokale waterstofopslag waarmee een betere businesscase ontstaat.

6. Complexe vergunningverlening vertraagt warmteopslag

Een vergunningaanvraag bij warmteopslag wordt echter ernstig vertraagd door de hoeveelheid beoordelende partijen (gemeenten, veiligheidsdiensten, Staatsbosbeheer, etc.) en de uiteenlopende beoordelingsprocedures bij deze partijen. Wordt warmteopslag bijvoorbeeld beoordeeld gebouwgebonden systeem of een gebiedsgebonden systeem? Voor beide gevallen gelden aparte regels, waardoor gemeenten verschillend warmteopslag verschillend beoordelen. De centrale overheid moet daarom het initiatief nemen om in gezamenlijkheid heldere en bindende afspraken te maken over de voorwaarden bij vergunningverlening rondom warmteopslag. Dit kan door het instellen van een landelijke Normcommissie Warmteopslag.